



▶ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคม ที่ได้รับผลกระทบจาก การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

- ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓
- ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เล่ม ๑๓๗ ตอนที่ ๓๐ ก หน้า ๑

### หลักการและเหตุผล

โดยที่โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ระบาดอย่างรุนแรงขึ้นทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย และองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้เป็นภาวะการณณ์แพรระบาดใหญ่ทั่วโลกประกอบกับโรคติดเชื้อดังกล่าวเป็นโรคอุบัติใหม่ที่ยังไม่มี ยารักษาและวัคซีนป้องกัน ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อทั่วโลกและภายในประเทศ เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าการระบาดของโรครดังกล่าว จะสิ้นสุดลงเมื่อใด นอกจากนี้ การระบาดของโรคร้ายแรงนี้ยังทำให้ระบบเศรษฐกิจ ทั้งของโลกและของประเทศไทยหดตัวลงอย่างรุนแรงและรวดเร็ว กระทบต่อ ประชาชนทุกสาขาอาชีพในวงกว้าง ถือเป็นภัยพิบัติสาธารณะที่ส่งผลกระทบอย่าง รุนแรงต่อชีวิตและสุขภาพอนามัยของประชาชนและต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ของประเทศอย่างยิ่งยวด ที่ผ่านมารัฐบาลได้ใช้งบประมาณแผ่นดินที่มีอยู่ ในการดำเนินมาตรการและวิธีการต่าง ๆ เพื่อหยุดยั้งและควบคุมการระบาดของ โรคและช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ แต่ก็ยังไม่เพียงพอในอันที่จะ ยุติการระบาดของโรคและช่วยเหลือเยียวยาประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบ ในทุกภาคส่วน แม้จะได้มีการปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณมาเพื่อใช้จ่าย ในการนี้แล้วก็ตาม โดยในเบื้องต้นรัฐบาลประมาณการว่ามีความจำเป็นรีบด่วน ที่จะต้องใช้จ่ายเงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและ สังคมประมาณหนึ่งล้านล้านบาท ซึ่งไม่อาจดำเนินการให้ได้มาโดยวิธีการ งบประมาณตามปกติ จึงเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจ จะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคง ในทางเศรษฐกิจของประเทศ และป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ จึงจำเป็นต้อง ตราพระราชกำหนดนี้



## สาระสำคัญโดยสรุป

### ๑) ผู้รักษาการตามกฎหมาย (มาตรา ๑๑)

กำหนดให้ “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง” รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

### ๒) หลักการสำคัญในการกู้เงิน (มาตรา ๓ และมาตรา ๔)

เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ให้ “กระทรวงการคลัง” โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกู้เงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศ หรือออกตราสารหนี้ ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย มีมูลค่ารวมกันไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาทโดยต้องลงนามในสัญญากู้เงินหรือออกตราสารหนี้ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ และกำหนดให้การกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ เป็นการกู้เงินตามมาตรา ๕๓<sup>๑</sup> แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

### ๓) วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน (มาตรา ๕)

กำหนดให้เงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ จะนำไปใช้เพื่อการอื่นนอกจากการดังต่อไปนี้ไม่ได้

(๑) เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

(๒) เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

(๓) เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

แผนงานหรือโครงการใช้จ่ายเงินกู้เพื่อการดังกล่าวนั้น ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้

### ๔) การพิจารณาอนุมัติวงเงินกู้ของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๖)

ในการกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเท่าที่จำเป็นโดยคำนึงถึงขีดความสามารถของรัฐในการชำระหนี้คืน

<sup>๑</sup> พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๓ บัญญัติว่า

“มาตรา ๕๓ การกู้เงินของรัฐบาลนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ให้กระทรวงการคลังกระทำก็ได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ตราขึ้นเป็นการเฉพาะ และเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนและอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติของประเทศ โดยไม่อาจตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ทัน

กฎหมายที่ตราขึ้นตามวรรคหนึ่ง ต้องระบุวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน ระยะเวลาในการกู้เงิน แผนงานหรือโครงการที่ใช้จ่ายเงินกู้ วงเงินที่อนุญาตให้ใช้จ่ายเงินกู้ และหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินแผนงานหรือโครงการที่ใช้จ่ายเงินกู้ นั้น เงินที่ได้รับจากการกู้เงินตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังเก็บรักษาไว้เพื่อให้หน่วยงานของรัฐเบิกไปใช้จ่ายตามแผนงานหรือโครงการตามที่กฎหมายกำหนดได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น”.



ประกอบด้วย โดยกำหนดให้การกู้เงินเพื่อการตามข้อ ๓) (๑) และ (๒) ให้มีมูลค่ารวมกันไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และเพื่อการตามข้อ ๓) (๓) ให้มีมูลค่ารวมกันไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่ทั้งนี้

(๑) ในกรณีจำเป็น กำหนดให้คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้นำวงเงินกู้เพื่อการตามข้อ ๓) (๒) มาใช้เพื่อการตามข้อ ๓) (๑) ก็ได้

(๒) ในกรณีจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้นำวงเงินกู้เพื่อการตามข้อ ๓) (๓) มาใช้เพื่อการตามข้อ ๓) (๑) และ (๒) เพิ่มเติมก็ได้ แต่เมื่อรวมวงเงินกู้ทั้งหมดต้องไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

#### ๕) คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ (มาตรา ๗)

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาถ่วงดุลและอนุมัติการใช้จ่ายเงินกู้ให้เป็นไปตามข้อ ๓) และข้อ ๔) กำหนดให้มี “คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้” ประกอบด้วย เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๕ คน เป็นกรรมการ ให้รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คนหนึ่งซึ่งเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย เป็นเลขานุการ และผู้แทนสำนักงบประมาณและผู้แทนสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เป็นผู้ช่วยเลขานุการร่วม โดยมี “สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” รับผิดชอบงานวิชาการและธุรการของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้

โดยวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้น ให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

#### ๖) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ (มาตรา ๘)

(๑) พิจารณากลั่นกรองแผนงานหรือโครงการให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่า ๒๐ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

(๒) กำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่ใช้เงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้และรายงานความก้าวหน้าต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยทุก ๓ เดือน

(๓) กำหนดวงเงินสำหรับรายการเงินสำรองจ่ายตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้ เพื่อจัดเตรียมไว้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริหารโครงการตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี



(๔) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามิมีติในเรื่องการนำวงเงินกู้ตามความในข้อ ๓) (๒) มาใช้เพื่อการตามข้อ ๓) (๑) ไปใช้ในกรณีจำเป็น และในเรื่องการนำวงเงินกู้ตามความในข้อ ๓) (๓) มาใช้เพื่อการตามข้อ ๓) (๑) และ (๒) เพิ่มเติม ในกรณีจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อวางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่ใช้เงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ ระเบียบดังกล่าวเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้วให้ใช้บังคับได้

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

#### ๗) หน้าที่และอำนาจของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (มาตรา ๙)

กำหนดให้ “สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ” มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและจัดการการกู้เงิน การเบิกจ่ายเงินกู้ การชำระหนี้ และการอื่นใดที่เกี่ยวกับการกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ และให้นำกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่คำว่าหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ทั้งนี้ นอกจากพระราชกำหนดนี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

#### ๘) การจัดทำรายงานของกระทรวงการคลัง (มาตรา ๑๐)

ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ กำหนดให้กระทรวงการคลังรายงานการกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ที่กระทำในปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้วให้รัฐสภาทราบ โดยรายงานดังกล่าวอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดของการกู้เงินวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินกู้ รวมถึงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับ

#### ๙) บัญชีท้ายพระราชกำหนด

ได้กำหนดแผนงานหรือโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการกู้เงินตาม ๓) และกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละแผนงานหรือโครงการ และวงเงินกู้ในแต่ละแผนงานหรือโครงการดังกล่าว

หมายเหตุ :-

- ▶ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓ เป็นต้นไป